

ZVANIČNI PROTOKOL

Prema pravilniku: CEV Playing protocol for CEV official competitions
usklađeno s: CEV Hygiene Guidelines i OS BiH Higijenskim protokolom
(ažurirano s najnovijim smjernicama ERC CEV-a)

1. PRIJE POČETKA UTAKMICE

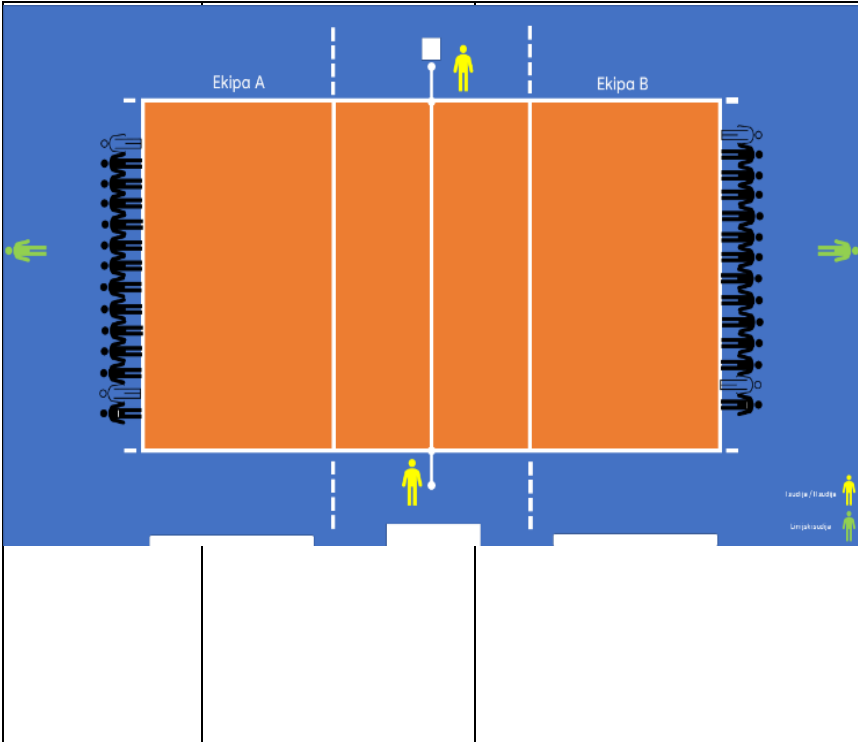
Vrijeme	Opis radnje	Postupci sudija	Postupci ekipa
+ 45 minuta prije početka utakmice	Sastavi ekipa		Nakon provjere delegat-kontrolor ovjerava i daje sastav kluba zapisničaru da upiše u Zapisnik. Odbojkaši/ce se zagrijavaju bez lopti izvan prostora za igru. Klubovi, ukoliko žele i uz dozvolu delegata-kontrolora (ili prvog sudije), koriste prostor za igru za zagrijavanje sa ili bez lopti.
+ 30 minuta prije početka utakmice		Službena lica u uniformama izlaze na teren	<ul style="list-style-type: none">• Svi članovi ekipa moraju biti u opremi za igru.
+ 16 minuta prije početka utakmice			<ul style="list-style-type: none">• Ekipe se zagrijavaju bez lopti izvan terena. Ukoliko je teren potpuno slobodan i spreman, ekipe mogu zatražiti od delegata dozvolu za korištenje radi nezvaničnog zagrijavanja, sa ili bez lopti.•
16 minuta prije početka utakmice		<ul style="list-style-type: none">• Prvi i drugi sudija provjeravaju visinu i zategnutost mreže, kao i položaj antena i bočnih traka.	

Vrijeme	Opis radnje	Postupci sudija	Postupci ekipa
15 minuta prije početka utakmice	Žrijeb na osnovu kojeg se određuje ko prvi servira i ko bira stranu terena u prvom setu.	<ul style="list-style-type: none"> Obojica sudija se prijavljuju na prostoru ispred zapisničkog stola. Nakon žrijeba pomoću novčića, prvi sudija obavještava zapisničara o ishodu žrijeba. Žrijeb se provodi bez prethodnog rukovanja. 	<ul style="list-style-type: none"> Oba kapiteni ekipa se prijavljuju na prostoru ispred zapisničkog stola bez rukovanja. Nakon žrijeba, kapiteni ekipa i treneri se potpisuju u zapisnik. Nakon potpisivanja zapisnika zvanična lica ekipa odlaze prema svojim klupama. Članovi ekipa donose svu dodatnu opremu i stavljaju je iza klupe svoje ekipe.

14 minuta prije početka utakmice	Službeno zagrijavanje na mreži	<ul style="list-style-type: none"> Prvi sudija zviždukom označuje početak službenog zagrijavanja na mreži (5 minuta za svaku ekipu ili 10 minuta zajedno). Za vrijeme službenog zagrijavanja, sudije provjeravaju lopte za igru, svu ostalu opremu potrebnu za utakmicu (el.zapisnik, sirenu, uniforme itd.). Sudije daju sve potrebne upute zapisničarima, linijskim sudijama, skupljačima lopti, brisačima poda itd.). Takođe, moraju pregledati rezervnu opremu. 	<ul style="list-style-type: none"> Obje ekipe počinju zagrijavanje na mreži.

Vrijeme	Opis radnje	Postupci sudija	Postupci ekipa
12 minuta prije početka utakmice	Listići s postavama	<ul style="list-style-type: none"> • Drugi sudija mora osigurati da oba trenera predaju dva listića s postavom odbojkaša/ca za prvi set, te ih predati delegatu i zapisničaru. • Zapisničar upisuje brojeve šest odbojkaša/ca početne postave obje ekipe. • Delegat utakmice je jedini nadležan za dijeljenje početnih postava medijima. • Prije prvog seta, drugi sudija provjerava je li zapisničar pravilno upisao libera u zapisnik, ukoliko je naznačen u listiću s postavom. 	<ul style="list-style-type: none"> • Oba trenera predaju drugom sudiji dva listića s postavom odbojkaša/ca za prvi set.

4 minute prije početka utakmice	Kraj zvaničnog zagrijavanje na mreži	<ul style="list-style-type: none"> • Prvi sudija zviždukom označava kraj zvaničnog zagrijavanja ekipa. • Sudije zatraže odobrenje od delegata za početak utakmice – bez rukovanja. 	<ul style="list-style-type: none"> • Odbojkaši/ce se vraćaju do klupe svoje ekipe.
3 minute prije početka utakmice	Najava utakmice	<ul style="list-style-type: none"> • Obojica sudija stanu na bočnu liniju, blizu mreže, licem okrenutim prema terenu. • Spiker najavljuje utakmicu • Nakon zvanične najave, prvi sudija zviždukom daje znak za pozdravljanje ekipa. • Sudije se vraćaju do zapisničkog stola. 	<ul style="list-style-type: none"> • Na zvižduk prvog sudije, odbojkaši/ce obje ekipe poredaju se na osnovnoj liniji na svojoj strani terena, licem okrenuti prema protivničkoj ekipi. • Kapiteni ekipa su prvi i nalaze se na kraju osnovne linije, uz bočnu liniju na strani 2. sudije. Do kapitena je libero 1, potom ostali odbojkaši/ce i na kraju libero 2 (ako ga ekipa ima). Ukoliko je jedan od libera ujedno i kapiten ekipe, do

	<p>njega je drugi libero (ako ga ekipa ima) i potom ostali odbojkaši/ce.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nakon zvanične najave i zvižduka prvog sudije, odbojkaši/ce mahanjem pozdravljaju odbojkaše/ce protivničke ekipe te se vraćaju do svojih klupa. • Ekipe se pozdravljaju bez rukovanja.
--	--

			<ul style="list-style-type: none"> • Trener, pomoćnik trenera, doktor, 6 odbojkaša/ca početne postave i libero moraju sjesti na klupu radi pojedinačnog predstavljanja. • Rezervni odbojkaši/ce moraju otići u prostor za zagrijavanje.
<p>2.30 minuta prije početka utakmice</p>	<p>Predstavljanje sudija Predstavljanje odbojkaša/ca početne postave, libera, trenera i pomoćnika trenera</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Obojica sudija uz zvuk muzike, stupaju do sredine terena uz mrežu te se okrenu licem prema zapisničkom stolu. • Nakon što ih spiker predstavi prvi sudija odlazi na sudijsko postolje, a drugi sudija se vrati do zapisničkog stola. • Spiker predstavlja poimenično odbojkaše/ce početne postave, libera, trenera i pomoćnika trenera obje ekipe. 	<ul style="list-style-type: none"> • Poimenično najavljeni odbojkaši/ce početne postave i libero gostujuće ekipe ulaze na teren, mašući rukama. Trener i pomoćnik trenera, na najavu svog imena, ustanu s klupe i podignu ruku. Nakon završetka predstavljanja gostujuće ekipe, ponavlja se postupak za domaću ekipu. • Ostali članovi ekipe će biti predstavljeni u

Vrijeme	Opis radnje	Postupci sudija	Postupci ekipa
Odmah nakon završetka predstavljanja		<ul style="list-style-type: none"> • Drugi sudija uputi četiri (dvije) lopte skupljačima lopti, provjerava početnu poziciju odbojkaša/ca, uspoređujući je s odgovarajućim listićem s postavom. Zatim upita zapisničara je li i on završio provjeru te je li spreman za početak utakmice. • Nakon toga, drugi sudija dodaje loptu za igru odbojkašu/ci koji će izvesti servis. 	trenutku ulaska u teren prilikom zamjene.
0.00 minuta prije početka utakmice		<ul style="list-style-type: none"> • Drugi sudija pokazuje znakom rukama prvom sudiji da su ekipe spremne za početak utakmice. • Zvižduk prvog sudije za izvođenje prvog servisa mora biti u okviru zakazanog vremena službenog 	

2. PAUZE / PREKIDI (PRAVILO 18.)

Ekipe: Na kraju svakog seta, 6 odbojkaša/ca svake ekipe, koji su bili u igri u trenutku završetka seta, poredaju se na osnovnoj liniji svoje strane terena. Na znak prvog sudije, ekipe mijenjaju strane terena (pravilo 18.2.1.). Kada odbojkaši/ce prođu stubove, izravno odlaze prema klupi svoje ekipe.

Članovi ekipe koji su na klupi prate odbojkaše/ce poredane na osnovnoj liniji (ne susreću se kod zapisničkog stola).

Zapisničar: U trenutku sudijskog zvižduka za kraj posljednjeg nadigravanja u setu, zapisničar mora uključiti štopericu (sat na semaforu) za mjerenje vremena pauze između setova.

2.30 min: **Drugi sudija daje znak zviždukom ili zapisničar sirenom.**

Ekipe: Na znak drugog sudije 6 odbojkaša/ca upisanih u listić s postavom ulaze na teren.

Sudije: Drugi sudija će tada provjeriti jesu li 6 odbojkaša/ca svake ekipe isti oni koji su upisani u listić s postavom.

Skupljač lopti će zatim dodati loptu za igru odbojkašu/ci koji je na servisu. Prilikom početka odlučujućeg (petog) seta, drugi sudija dodaje loptu za igru odbojkašu/ci koji je na servisu.

3.00 min: Prvi sudija zviždukom daje znak za izvođenje servisa.

Pauza prije odlučujućeg (petog) seta (TIE BREAK)

Ekipe: Na kraju seta koji prethodi odlučujućem setu, 6 odbojkaša/ca svake ekipe, koji su bili u igri u trenutku završetka seta, poredaju se na osnovnoj liniji svog polja terena. Na znak prvog sudije, ekipe odlaze prema svojim klupama.

Kapiteni: Prijavljuju se kod zapisničkog stola radi žrijebanja.

Sudije: Prijavljuju se kod zapisničkog stola radi žrijebanja.

Žrijeb se provodi bez rukovanja.

2.30 min: Drugi sudija daje znak zviždukom ili zapisničar sirenom.

Ekipe: Na znak drugog sudije 6 odbojkaša/ca upisanih u listić s postavom izravno ulaze u teren.

Sudije: Drugi sudija će tada provjeriti jesu li 6 odbojkaša/ca svake ekipe isti oni koji su upisani u listić s postavom. Nakon toga drugi sudija dodaje loptu za igru odbojkašu/ci koji je na servisu.

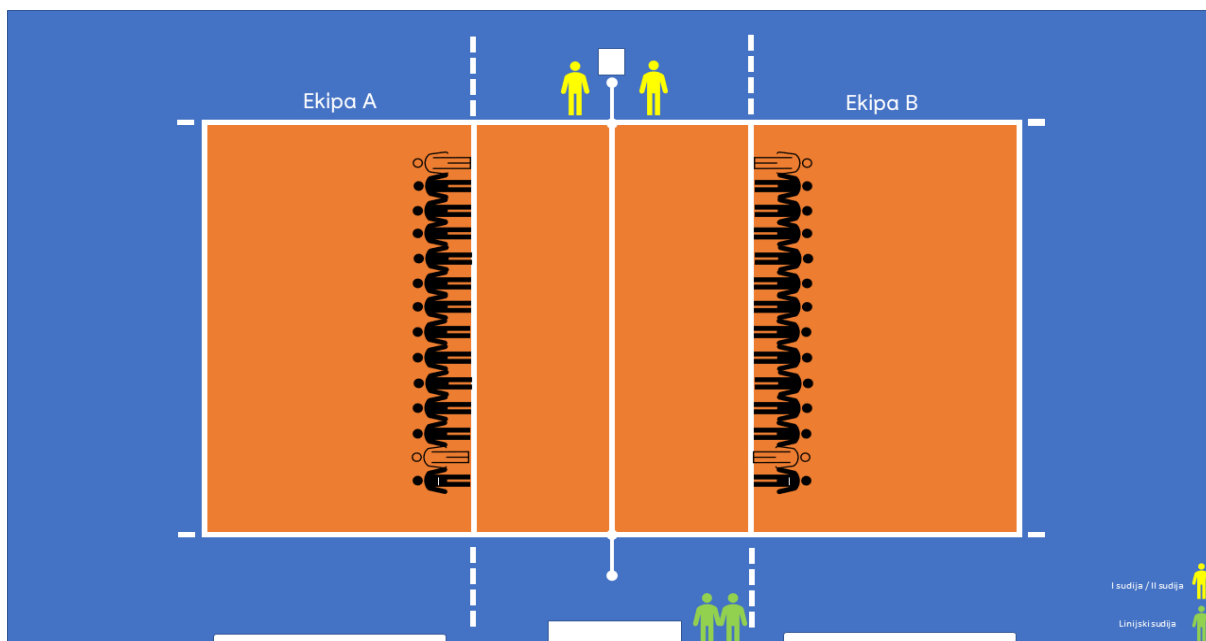
3.00 min: Prvi sudija zviždukom daje znak za izvođenje servisa.

3. PO ZAVRŠETKU UTAKMICE

Ekipe: Na kraju utakmice, odbojkaši/ce obje ekipe odlaze do svoje **linije napada**. Na znak prvog sudije mahanjem (**bez rukovanja**) pozdravljaju odbojkaše/ce protivničke ekipe te napuštaju teren i odlaze do svojih klupa.

Sudije: Obojica sudija stanu na bočnu liniju koja odgovara poziciji prvog sudije te nakon pozdrava ekipa odlaze do zapisničkog stola radi administrativnih poslova.

S tim činom, posao sudija nije završen! Oni moraju nadzirati sportsko ponašanje ekipa i nakon što su zviždukom završili utakmicu. Sve dok se ekipe nalaze u prostoru za takmičenje u dvorani, moraju ispratiti svako nesportsko ponašanje članova ekipa te isto prijaviti delegatu i upisati u zapisnik u rubriku "primjedbe". Ukoliko je potrebno, moraju sačiniti i posebni izvještaj.

NAPOMENE:

Sve utakmice moraju započeti u zakazano vrijeme prema službeno objavljenom rasporedu. Međutim, traje li prethodna utakmica duže od vremena predviđenog rasporedom, zvanični protokol će započeti tek nakon što je teren slobodan i nakon završetka administrativnih poslova prethodne utakmice i izvršene dezinfekcije. Vrijeme početka će sudije saopšiti trenerima obje ekipe.

Nošenje zaštitnih maski i zaštitnih rukavica:

Zaštitne maske tokom cijelog susreta nose: linijske sudije, delegat utakmice, dodavači lopti i brisači terena, domaćin –organizator utakmice, službeni doktor utakmice i svi članovi koji su uključeni u organizaciju utakmice osim odbojkaša/ca. Pored maski dodavači lopti i brisači terena nose zaštitne rukavice. Prvi i drugi sudija zaštitne maske nose sve do 14 minuta prije početka utakmice. Nakon završenog svakog seta je obaveza organizatora utakmice da izvrši dezinfekciju lopti sa kojima se igra na utakmici, kao i dezinfekciju lopti prije početka utakmice. Također obaveza dezinfekcije klupa za obje ekipe nakon završenog svakog seta ostaje na snazi. Mjerenje tjelesne temperature svih učesnika u takmičenju prilikom ulazka u dvoranu ostaje na snazi kao obaveza organizatora utakmice, nakon popunjavanja temperaturene liste učesnika dostavlja se delegatu utakmice na uvid.

Svi učesnici: članovi ekipa, sudije, zvanična lica, kao i osoblje na terenu dužni su se pridržavati Higijenskog protokola OS BiH.

Link za prikaz Higijenskog protokola i smjernice:

<http://osbih.ba/v2/wp-content/uploads/2015/03/Higijenski-protokol-2.pdf>

Broj: 01/3-363/21
Datum, 28.11.2021. godine

DIREKTOR TAKMIČENJA
Faruk Softić